

“Vecās koksnes jaunā dzīve” - interjera dizaina risinājumi latviešu uzņēmumā

Vecu šķūņu un ēku dēļi, sijas kā izejmateriāls iegūst jaunu dzīvi SIA AW Latvia ražotajās antīka izskata durvīs, sienu paneļos un gaismas ķermeņos, uzņēmums iecerējis būvēt jaunu ražotni

Māris Kirsons

Apmēram 95% neto apgrozījuma rada pašu ražoto koksnes produktu eksports, skaidro SIA AW Latvia valdes loceklis Aivars Eglītis. Viņš uzsver, ka antīka izskata un ozola durvis tiek realizētas ar pašu zīmolu *Wooden Door Design*, sienu paneļi un galdnieku trīsoslāņu plātnes – ar zīmolu *Wooden Wall Design*, bet ar *Wooden Light Design* – dažādi gaismas ķermeņi, kas arī ir pats jaunākais uzņēmuma darbības virziens.

“Koncentrējamies uz produktu eksportu, jo tie ir dārgi un to izskatu ļoti novērtē Alpu reģiona valstīs, kurās arī tiek pārdota lauvas tiesa visa saražotā,” uz jautājumu par lielākajiem noieta tirgiem atbild SIA AW Latvia pārdošanas direktore Inita Bendzule. Viņa norāda, ka uzņēmuma produkciju ar zīmolu *Wooden Wall Design* lielākoties klienti iegādājas, izmantojot lielās tirdzniecības platformas, kā, piemēram, *Amazon* (pērn apmēram viena miljona eiro apmērā), tomēr pēdējos gados uzņēmums arvien vairāk savu produktu pārdod, izmantojot savu mājaslapu.

“E-komercija mums strādā veiksmīgi, taču ilgtermiņa izaugsmei Eiropā ar to vien nepietiek – būtiska ir arī spēcīga dīleru un sadarbības partneru tīkla attīstība, jo mūsdienās ražotājam jāspēj ne tikai radīt kvalitatīvu produktu, bet arī aktīvi strādāt ar tirgu, klientiem un partneriem, īpaši interjera dizaina segmentā, kurā darbojas AW Latvia. Tieši caur izplatītājiem lielākoties tiek tirgotas durvis ar zīmolu *Wooden Door Design*, taču tās var iegādāties un konstruktorā sakomplektēt arī pašu mājaslapā,” uz jautājumu par ražotāja spēju sekmīgi pašam realizēt preces ar saviem zīmoliem atbild I. Bendzule. Viņa norāda, ka e-komercija būtībā nozīmē, ka uzņēmuma noliktavā ir jābūt klienta pasūtītajam sienu paneļu daudzumam. “Pašlaik uzņēmuma noliktavā ir apmēram 12 000 m² dažādu veidu sienas paneļu produkcijas, un tā līdz klientiem Centrāleiropā nonāks trīs līdz piecu dienu, bet Dienvideiropā –

piecu līdz septiņu dienu laikā,” uz jautājumu par noliktavas lielumu un piegāžu termiņu atbild I. Bendzule. Viņa norāda, ka realizēt saražoto, izmantojot savu mājaslapu, uzņēmumam ir ekonomiski izdevīgāk, nekā izmantot lielās e-komercijas platformas. “Sienas paneļu montāžu var veikt paši pircēji gluži kā lego (vai mēbeļu) konstruktors,” uz jautājumu par montāžu atbild I. Bendzule. Viņa norāda, ka uzņēmuma produktus var iegādāties arī būvmateriālu veikalos Latvijā.

Dod otro dzīvi

Savu izstrādājumu ražošanai nepieciešamos vismaz 50 gadus un vecāku dēļu, brusu un māju konstrukciju koka elementus uzņēmums lielākoties iegūst Latvijā. “Šo nozīmīgo izejvielu sagādē Latvijas īpatsvars ir apmēram 75%, atlikušo daļu piegādā no Lietuvas, nedaudz arī no Igaunijas un Polijas,” uz izejvielu ieguves areālu norāda A. Eglītis. Viņš atzīst, ka Lietuvā ir sadarbības partneri, kuri zina, kādi veci dēļi, brusas un citi vecu koka ēku – šķūņu – materiāli ir nepieciešami, savukārt Latvijā gan uzņēmums pats iepērk vecu, nojaucamu šķūņu koka elementus vai arī piedāvā šādu ēku īpašniekiem nomainīt vecos apšuvuma dēļus pret jauniem. “Tādējādi šiem vecajiem dēļiem tiek dota otrā iespēja jeb dzīve, kur citādi tie vienkārši tiktu sadedzināti vai ietu bojā zem klajas debess,” uzsver A. Eglītis. Viņš norāda, ka ražotnē visi vecie koka dēļi, brusas un sijas tiek atbrīvoti no naglām un citiem metāla ieslēgumiem, tiek iztīrīta to tekstūra no sūnām un tad to virskārta tiek nozāģēta, lai pēc tam to varētu līmēt kā virskārtu durvīm, mēbeļu plātnēm. “Akcents vispirms tiek likts uz garākajiem, platākajiem, pēc tekstūras smukākajiem vecajiem dēļiem, kuri tiek izmantoti durvju un galdnieku trīsoslāņu plātņu ražošanā, kas ir produkti ar visaugstāko pievienoto vērtību un arī cenu, savukārt īsākie, šaurākie vecie dēļi jau kalpo par izejvielu sienu paneļu ražošanai, bet visi pārējie nosacīti mazie atgriezumi tiek izmantoti gaismekļu ražošanai, tādējādi būtībā ir izveidota bezatlikumu tehnoloģija, kas ļauj ļoti taupīgi izmantot vecos dēļus,” skaidro A. Eglītis. Viņš atzīst, ka ik gadu, lai uzņēmums varētu saražot savu produkciju, ir nepieciešami apmēram 500 vecu ēku. “Pietiek un pietiks vēl daudziem gadiem,” uz jautājumu, vai tuvāko gadu laikā nesamazināsies pieejamo veco koksnes produktu daudzums, ko izmantot kā izejvielu, atbild A. Eglītis. Viņš norāda, ka pēdējo gadu laikā uzņēmums ir attīstījis arī ozola izstrādājumu ražošanu, tādējādi diversificējot uzņēmējdarbības riskus un paplašinot savu produktu klāstu ar ozola durvīm, galdnieku trīsoslāņu plātnēm un sienu paneļiem.

Izvairās no konkurentiem

Lai arī antīku koka izstrādājumu segmentā konkurentu netrūkst, tomēr A. Eglītis norāda, ka uzņēmumam ir izdevies nostiprināt savas pozīcijas tirgū un izvairīties no tieša konkurentu spiediena. “Eiropas tirgū ir pieejami izstrādājumi no Indonēzijas, un tiem ir par kārtu zemāka cena nekā AW Latvia ražotajiem, līdzīgu ainu var novērot arī Ķīnā ražotajiem, taču Smiltēnē sienas paneļus ražojam ar dažādiem rakstiem, kādus citi ražotāji neražo, jo tie ir sarežģīti, prasa daudz roku darba, tāpēc ka nav attiecīgu tehnoloģiju,” izvairīšanās metodi no konkurentu spiediena atklāj A. Eglītis. Viņš savu sacīto pamato ar Smiltēnē ražoto produktu ar pašu zīmoliem pārdošanas apjomiem Amazon e-komercijas platformā, tajā ievietotajām klientu atsauksmēm. “Jā, ir arī līdzīgu produktu ražotāji Polijā, tomēr viņi vairāk strādā industriālajā, kamēr AW Latvia – premium produktu segmentā,” uz jautājumu par konkurentiem Polijā atbild A. Eglītis. Viņš gan vienlaikus atzīst, ka veco dēļu pārvēršana dārgos dizaina elementos un to sekmīga pārdošana nebūt nav viegls uzdevums, jo šādu produktu tirgus ietilpība nav milzīga, turklāt pircēji ir turīgi cilvēki, kuri vēlas ļoti kvalitatīvu produktu. “Laikam ritot, mainās arī potenciālo pircēju vēlmes, kurām ļoti rūpīgi sekojam līdz,” tā A. Eglītis.

Jaunas rūpnīcas epopeja

AW Latvia jau pirms vairākiem gadiem izstrādāja savu attīstības plānu, kas paredz īstenot paplašināšanos un būvēt jaunu durvju un galdnieku trīsslāņu plātņu ražotni 800 m² platībā. “Plāns bija šādas apmēram 1,2 milj. eiro vērtas ražotnes būvniecību uzsākt jau 2027. gadā, jau līdzās esošajai ražotnei, tomēr šai iecerei ir radies būtisks šķērslis, jo Sadales tīkls, kurš iepriekš vēstulēs bija solījis noņemt gaisvadu elektrolīniju, 2026. gadā ir mainījis savus plānus un to sola darīt kaut kad nākamo piecu gadu laikā, kaut arī attiecīgie kabeli, kuri dublē šo gaisvadu līniju, jau pirms vairākiem gadiem ir ierakti zemē,” situāciju skaidro A. Eglītis. Viņš ir pārsteigts par šādu situāciju, taču cer, ka izdosies atrast risinājumu, lai iecerētā AW Latvia ražotne nebūtu jāizvieto citviet. Cerībām pamatu deva 29. septembrī notikusī attālinātā tikšanās ar Sadales tīkla vadību, kurā piedalījās arī Smiltēnes novada pašvaldības izpilddirektors Andris Lapiņš. “Vienojamies, ka tuvāko divu mēnešu laikā Sadales tīkls mūs informēs par iespēju gaisvadu līniju demontēt jau nākamgad – provizoriski tas varētu notikt 2027. gada vidū. Esmu pateicīgs pašvaldības izpilddirektoram, kurš tikšanās laikā aktīvi aizstāvēja un atbalstīja uzņēmuma intereses,” saka A. Eglītis. “Ir iespēja

ražotni izvietot arī citviet – Cēsīs vai Valmieras industriālajā parkā, taču tādējādi tiek zaudēta darba efektivitāte, jo nepieciešams dublēt ražošanas direktoru, kā arī vairākus darbiniekus, piemēram, pacēlāja vadītājus, tādējādi pieaugtu ražošanas izmaksas,” uz jautājumu, kāds varētu būt uzņēmuma lēmums, ja gaisvadu līnija netiks noņemta, atbild A. Eglītis. Viņš atzīst, ka ir mēģinājis iegādāties nekustamos īpašumus, kuri robežojas ar ražotni, taču neviens no pašreizējiem to saimniekiem savu zemi pārdot nevēlas.

Papildus varētu būt vismaz 20 darba vietas

Uzbūvējot jauno ražotni, AW Latvia pašreizējo darbinieku vidējo skaitu 47 palielinātu vēl par apmēram 20–25 – tātad kopā jau ap 70. “Smiltenes apkaimē ir daudz kokapstrādes un pārtikas pārstrādes uzņēmumu, kuriem ir nepieciešams liels skaits nodarbināto, un visā reģionā ir jūtams darbaspēka trūkums, taču pakāpeniski nepieciešamos darbiniekus jaunajai ražotnei piesaistīsim,” uz jautājumu par darbinieku pieejamību atbild A. Eglītis. Viņš norāda, ka jāņem vērā – bez ražošanā nodarbinātajiem 47 vēl apmēram 15–20 cilvēku strādā veco šķūņu demontāžā – izejmateriāla sagādē. “Kopumā visas grupas uzņēmumu neto apgrozījums 2025. gadā bija 5,5 milj. eiro, no tā ražošanas uzņēmumam AW Latvia – 2,2 milj. eiro,” uz jautājumu par kopējo apgrozījumu atbild A. Eglītis.

CITĀTS

SIA AW Latvia pārdošanas direktore Inita Bendzule: «Veci dēļi pie mums iegūst jaunu vērtību, pārtopot augstvērtīgos interjera elementos ar izteiktu raksturu un autentisku stāstu – durvīs, sienas paneļos, trīsslāņu plātnēs un dizaina gaismas ķermeņos, savukārt dabīgā koka faktūra, unikālais vizuālais raksturs un meistaru darbs padara katru izstrādājumu neatkārtojamu, un tie ir īpaši pieprasīti klientu vidū Alpu reģiona valstīs.»